

KLJUČNE ODLOČITVE

TONE RODE

Upanje velike noči je še živo in kar nekaj je tem, o katerih bi hotel pisati.

Nedavni pogovor s poznavalcem družbenega nauka Cerkve, ob tem pa še klic prijatelja, ki z zaskrbljenostjo spremlja stanje ogroženosti mladih družin, sta me spodbudila, da sem se lotil tega pisanja.

Prepričan sem, da se večina Slovencev zaveda, da je uravnoteženje državnega proračuna nujnost. Vlada mora opraviti neprijetno, a potrebno nalogo: takoj znižati javno porabo do vzdržljive ravni. Pred nami so prelomni dnevi v zgodovini slovenske države, ker bomo z varčevalnimi ukrepi tudi določili vrednostne smernice za prihodnja leta. Nevarno je, da bi zaradi spopadanja z vprašanjem kakovosti življenja pozabili na življenje samo.

Pred slabim letom dni je Ettore Gotti Tedeschi, priznani ekonomist in vodja vatikanske banke IOR, kot »glas v puščavi« stroke izjavil, da je resnični vzrok za krizo v Evropi ta, da ima premalo otrok. Poudaril je, da bi morale razvite države bolj zaupati v prihodnost ter posledično tudi več vlagati v podporo družinam z otroki, ker je to edino zagotovilo za hitrejšo gospodarsko rast.

Prevladujoče javno mnenje o potrebi po zajezitvi rasti svetovnega prebivalstva ima bistveno pomanjkljivost, namreč da človeka poenostavljeno razume le kot neke vrste zajedavca, ki odžira svoj delež omejenih skupnih virov. Tak pogled ne upošteva dejstva, da je vsak človek zakladnica znanja, inovativnosti in iznajdljivosti, ki te vire lahko tudi pomnoži, seveda z ustrezno spodbudo, vzgojo in izobrazbo. Samo pomislimo, na primer, koliko do tedaj še neslutene energije je genij Albert Einstein odkril v enem samem drobcu materije.

Tudi Slovenci potrebujemo pogum, da se bomo resneje lotili vprašanja rodnosti. Manjka nam zaupanja vase, predvsem pa upanja in veselja do življenja. Pri nujnih varčevalnih ukrepih ne smemo pozabiti na dolgoročno strategijo podpore družinam v njihovi svobodni želji, da bi imeli otroke. Odločitev, ali bomo prihranek z zmanjševanjem javnih sredstev namenili reševanju zavoženih podjetij in bank ter vzdrževanju izrednih pokojnin in podobnih političnih privilegijev ali pa podpori družinam z otroki, je osrednje vprašanje, ki zadeva strateško usmeritev naše države. Za našo prihodnost gre. Prihodnost je nedvomno v znamenju zmernosti in odgovornosti pri gospodarjenju z naravnimi dobrinami, predvsem pa v spoznanju, da je vsako človeško življenje odločilni vir za rast in razvoj naše družbe. Človek je bogastvo, ki se ga ne da nadomestiti.

Z britanskim veleposlanikom

Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu, Ljudmila Novak je v petek, 20. aprila, na Uradu na vljudnostnem obisku sprejela veleposlanika Velike Britanije v Sloveniji Andrewja Pagea.

Ministrica je veleposlanika seznanila s stanjem slovenske manjšine v sosednjih državah ter slovensko skupnostjo v Veliki Britaniji in tudi drugod po svetu. Veleposlanik Page se je izkazal kot odličen poznavalec slovenske skupnosti v Londonu, s katero dobro sodeluje še danes. Predstavil je delovanje britanskega veleposlaništva v Ljubljani ter projekt iskanja plina v

Prekmurju, ki se izvaja v sodelovanju s podjetjem Nafta Lendava.

V pogovoru glede zadolžitve ministrice Ljudmile Novak in Urada sta se dotaknila tudi vprašanja študija za tujce, odpiranja Republike Slovenije tujim investicijam ter potrebe po zmanjševanju administrativnih ovir.

Veleposlanik Page je ministrico Ljudmilo Novak povabil na srečanja, ki bodo v poletnem času organizirana ob odprtju Olimpijskih iger v Londonu in v čast britanske kraljice, ki bo takrat praznovala rojstni dan in 60. obletnico vladanja.

V Sloveniji so imeli minulo sredo 18. aprila splošno stavko javnega sektorja proti varčevalnim ukrepom, ki jih predlaga vlada. Sindikati so se zanj odločili, čeprav pogajanja še tečejo in sta se pogajalski ekipi sestali tudi na dan stavke. V njej je po ocenah sindikalne strani sodelovalo sto tisoč javnih uslužbencev. Najbolj so jo občutili starši, saj so bile zaprte šole in vrtci, zato so mnogi vzeli dopust. Delno so jo občutili tudi tisti, ki so bili naročeni za zdravniške preglede. Vodja koordinacije stavkovnih odborov Branimir Štrukelj je menil, da je bila stavka uspešna. Predsednik vlade Janez Janša pa je ob koncu dneva dejal, da stavka ni rešila ničesar. Po njegovih besedah so stavkali »tisti, ki jih kriza ni prizadela.« »Tisti, ki jih je kriza dejansko prizadela, so brezposelni, ki nimajo kje stavkati in dejansko težko živijo, in tisti, ki delajo v gospodarstvu. Ti danes niso stavkali, ampak so delali, tudi za plače tistih, ki so danes stavkali,« je poudaril Janša.

Temu so pritrdili tudi gospodarstveniki. Nekdanji prvi mož Luke Koper Bruno Korelič je za Finance dejal, da so razmere v gospodarstvu in družbi resne. Realni sektor že čuti večino posledic, javni sektor pa skoraj nobene. Tudi v javnem sektorju bodo morali spoznati, da tako ne gre. Lastnik Alpine Matjaž Lenassi pa meni, da v tej stavki ni zmagovalcev niti poražencev. Načrtovane ukrepe je preprosto treba sprejeti. Lenassi pravi, da se sindikati tega očitno še ne zavedajo, vendar bodo to morali spoznati. Po njegovem mnenju stavke ne podpirajo niti sindikati zasebnega sektorja, ki so že občutili bridko plat zdajšnje krize.

S stavko so povezani tudi stroški, kar je vsakomur jasno. Ni pa jasno, kdo jih bo poplačal. V sindikatih vztrajajo, da bo to storila država, vlada pa temu nasprotuje. Zato sindikati napovedujejo, da bo o tem odločalo sodišče. Minister za delo Andrej Vizjak je ob tem dejal, da bodo verjetno stroške stavke čutili tudi zaposleni. Ne glede na stavko so morali predstavniki vlade in sindikatov že naslednji dan sesti za pogajalsko mizo.

Po stavki - naprej

Socialni partnerji, združeni v Ekonomsko-socialnem svetu so minuli petek, 20. aprila največ pozornosti namenili predlogu zakona za uravnoteženje javnih financ, ki predvideva spremembe 45 veljavnih zakonov z različnih področij - od vrtecev do zdravstva in sociale. Državni zbor predlog zakona že obravnava skupaj z rebalansom. V njem predlagani ukrepi se nanašajo na notranje varčevanje s spremembami organizacije in iskanjem prihrankov pri delovanju države, na prilagoditve v delovanju javnega sektorja tako pri plačah javnih uslužbencev kot stroških v zdravstvu in izobraževanju ter na zmanjšanje vlaganj in poseg v prejemke na trgu dela in socialne varnosti. Da bi povečali število delovnih ur, vladna stran predlaga, da 2. januar in 2. maj ne bi bila več dela prosta dneva (ha, prav obratno kot v Argentini). V razpravi na socialnem svetu so imeli največ pripomb spet sindikati, ki grozijo z referendumom, če predlog zakona o uravnoteženju javnih financ ne bo upošteval njihovih pripomb. Minister za delo Andrej Vizjak je ob tem dejal, da ne zavračajo pogajanj, in da bodo opozorila preučili. Nekatera so po njegovem mnenju na mestu in jim bodo prisluhnili. Čas za spremembo predloga zakona je do končne obravnave v državnem zboru, ki naj bi bila v začetku maja.

Pač pa bi vlada po poročanju medijev popuščala pri varčevalnih ukrepih na področju družine. Dogovorila se je, da bo država vrtec za drugega otroka krila v 70 odstotkih, je potrdil minister Žiga Turk. Glede porodneške, NSi predlaga, da bi bilo nadomestilo tri mesece 100-odstotno, nato pa 90-odstotno, a odločitve o tem še ni.

Minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turk je pred začetkom ponedeljkovega srečanja koalicijskih poslancev v Ljubljani potrdil, da se je vlada odločila omiliti ukrep, ki je sprva predvidel ukinitvev brezplačnega vrtca za drugega otroka. Kot je pojasnil novinarjem, že dolgo opažajo, da je bilo na tem področju predvideno varčevanje, ki bi prizadelo veliko družin in družinsko politiko.

Neprimerno imenovanje

V našem tedniku smo že poročali o poslancu Mitji Meršolu, članu stranke Pozitivna Slovenija Zorana Jankovića, ki so mu odkrili vohunsko preteklost v službi UDBE. Meršol pa je v Državnem zboru tudi član parlamentarne komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu. V zvezi s tem je Svetovni slovenski kongres SSK na svoji spletni strani priobčil izjavo za javnost, ki jo v celoti objavljamo.

Dne 21. marca 2012 smo na poslansko skupino Pozitivne Slovenije v Državnem zboru, naslovili pisno zahtevo, da gospoda Mitjo Meršola, kot člana Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, nadomesti s primernejšim poslancem ali poslanko. Pismo smo poslali v vednost tudi predsedniku Državnega zbora, predsedniku Komisije Državnega zbora in ministrici za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Na naš dopis do danes nismo prejeli nobenega odgovora, zato svojo zahtevo sedaj posredujemo v obliki izjave za javnost.

Menimo, da poslanec Mitja Meršol, kot nekdanji sodelavec SDV ni primeren za člana Komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu. Razlog za naše nezaupanje je prav njegovo sodelovanje z nekdanjo SDV (UDBO), katere naloga med Slovenci v tujini je bilo zanje škodljivo delovanje, ki je vključevalo: vohunjenje in nadziranje njihove politične opredeljenosti,

vsebine njihovih pogovorov, družjenja ter podobnih aktivnosti. Zato je njegovo imenovanje v Komisijo za Slovence v zamejstvu in po svetu neprimerno. Med rojaki po svetu je vzbudilo nemir in nezaupanje,

Zaoran Janković (desno) in Mitja Meršol (levo)

da Slovenija še ni prerasla obdobja, ko je nekdanja SDV (UDBA) vsaj do leta 1990 nad njimi vzpostavljala nadzor in mednje sejala razdor.

V primeru, da bi stranka Pozitivna Slovenija g. poslance Mitja Meršol ne umaknila iz omenjene Komisije in zamenjala s primernejšim članom, bomo o tem obvestili vsa slovenska društva v zamejstvu in po svetu ter jih pozvali, da premislijo o sprejemu morebitnih napovedanih obiskov Komisije v sedanji sestavi, oziroma o obiskih njenih vprašljivih in nezaželenih članov.

S spoštovanjem

dr. Boris Pleskovič, predsednik
Svetovni slovenski kongres
Ljubljana, 23. april 2012

Dvojna številka

Pričujoče številka je dvojna. Prihodnji teden Svobodna Slovenija ne izide. Vzrok je v praznovanju 1. maja in »mostnem dopustu« (feriado puente), ki ga je oklicala argentinska vlada in ki nam dejansko onemogoča normalno pripravo, tiskanje in razpečavo. Ponovno izidemo z datumom 10. maja. Upamo na razumevanje naročnikov in bralcev.

Uredništvo in uprava

Svet na glavi

Predsednik republike in policija med institucijami uživata največje zaupanje ljudi, cerkev pa najmanjše, je pokazala javnomnenjska raziskava, ki jo je za Planet Siol.net opravila agencija Ninamedia.

Na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni sploh ne zaupam, 5 pa popolnoma zaupam, sta tako predsednik republike kot policija dobila povprečno oceno 3,38. Več kot četrtnina vprašanih v anketi (26,5 odstotka) je sicer odgovorilo, da predsedniku države popolnoma zaupa, sploh pa mu ne zaupa 12,3 odstotka ljudi. Nekoliko manj zaupanja (povprečna ocena 3,34) med institucijami uživa vojska. Najnižjo stopnjo zaupanja med ponujenimi institucijami uživa cerkev (povprečna ocena 2,16).

Filozof France Veber

France Veber

Emanuele Marini, in zbornik o Vebrovem delu »Object, Person and Reality«.

Vebrovo delo Filozofija: načelni nauk o človeku in njegovem mestu v stvarstvu, ki je izšlo leta 1930, je prva slovenska izvirna filozofska antropologija, je povedal predstojnik Inštituta za filozofijo in etiko na Teološki fakulteti v Ljubljani Bojan Žalec, ki je odprl simpozij. K italijanskemu prevodu dela je Marini dodal še svojo doktorsko disertacijo o Vebrovi filozofiji. Marini je namreč na pravni fakulteti v Milanu doktoriral na temo etike Franceta Vebra, je pojasnil Žalec.

Druga knjiga, ki jo predstavljajo na simpoziju, je zbornik »Object, Per-

son, and Reality«, ki po Žalčevih besedah predstavlja kakovosten in bogat pregled Vebrove filozofije. To je prvi zbornik o Vebrovem delu v angleškem jeziku, besedila zanj pa je prispevalo deset največjih poznavalcev njegovega dela.

Veber velja za utemeljitelja slovenske filozofije, je v uvodnem nagovoru poudaril Žalec. Bil je prvi profesor za filozofijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Že leta 1920 smo se Slovenci po njegovi zaslugi seznanili s fenomenologijo v obliki predmetne teorije. To področje se je poučevalo le na univerzah nemško-avstrijskega območja, sicer pa ne; denimo v Parizu, Londonu ali Stockholmu so predmet dobili dosti pozneje, je opozoril Žalec.

Delo Filozofija: načelni nauk o človeku in njegovem mestu v stvarstvu je takoj po izidu doživelo buren odziv, kar se je, tako Žalec, sicer redko zgodilo filozofskim delom. Delo so leta 2000 ponovno izdali pri Študentski založbi, takrat s spremno besedo Žalca.

Po besedah filozofa Matjaža Potrča, ki je predstavil knjigo, so o Vebro več pisali tuji kot slovenski filozofi. Tako sta se med drugim Italijan Marini in finski filozof Sappo Sajama naučila slovenščine, da sta lahko študirala Vebra, je povedal. Veber je bil

pomemben zaradi opredelitve najstva kot predmeta stremljenja. Razlikoval je med trpnimi in dejavnimi čustvenimi doživljaji; med prve je uvrstil želje, med druge pa stremljenje, je pojasnil Potrč.

Potrčevi predstavitvi Filozofije je sledila predstavitev zbornika »Object, Person, and Reality«, o katerem je spregovoril njegov urednik Tadej Pirc, nato pa so sledili prispevki Žalca: Uporabnost oziroma vrednost ter sprejemljivost Vebrovih dognanj v luči krščanske misli in sodobne filozofije, referat Marinija, v katerem je spregovoril o pomenu Vebrove filozofije, ter Potrča o objektivnosti najstev. V drugem delu so spregovorili še Andrej Ule, Janez Juhant in Vojko Strahovnik.

France Veber (1890-1975) se je rodil v Gornji Radgoni. Filozofijo je študiral v Gradcu pri priznanem avstrijskem filozofu Alexiusu von Meiningu, kjer je zaključil študij z disertacijo, ki je bila nagrajena. Študiral je tudi klasično filologijo. Je avtor 14 knjig. Leta 1945 so ga aretirali, ker je bil nasproten komunističnemu režimu, upokojili in izključili iz Slovenske akademije znanosti in umetnosti, v katero so ga ponovno posthumno imenovali šele leta 1996.

Hvaležnost za družino

Na Viču v Ljubljani je bila v soboto 21. t.m. zahvalna slovesnost za to, da smo z referendumom 25. marca uspeli ubraniti vrednoto družine. Molitveni uri je sledila sveta maša, ki so jo s petjem, prošnjami in zahvalami sooblikovala različna cerkvena gibanja. V prireditvi po maši so udeleženci na kratko pregledali prehojeno pot Civilne iniciative za družino in pravice otrok, se zahvalili vsem, ki so se zavzeli za družino in uprli pogled naprej.

Sveto mašo je daroval p. Tadej Strehovec, ki je poudaril pomen zavzemanja za kulturo življenja. Zahvalna pesem, ki so jo zapeli ljudje iz vseh koncev Slovenije, pa je izražala najprej hvaležnost Bogu za ta čudež, da smo tudi na zakonodajnem področju uspeli ohraniti vrednoto družine. V prireditvi po maši je podpredsednica Civilne iniciative za družino in pravice otrok Andreja Hergula v glavnih točkah orisala več kot dve in pol letno delovanje civilne družbe - vse od prvega odziva

na predstavitev predloga družinskega zakonika, pa do referenduma.

Predsednik civilne iniciative Aleš Primc je celotno dogajanje označil kot čudež. Pomislimo samo na *Dan družin*, kjer je več kot 4000 ljudi preplavilo Prešernov trg; ali pa na shod pred parlamentom, ko naj bi se po pričakovanjih zbralo nekaj sto ljudi. Prišlo pa nas je več kot 3500! Primc je poudaril vlogo Marije, ki je iz ozadja podpirala naša prizadevanja, kot je to storila v Kani Galilejski. »Vina nimajo«, je takrat tiho rekla Jezusu. In tako mu je ponavljala tudi v naših okoliščinah, ko smo se kot David proti Goljatu borili za resnico. Čudež je bil zbrati 40 tisoč podpisov v nekaj dneh in pa potem zmagati na referendumu, čeprav so ankete do zadnjega dne govorile prav nasprotno. Vendar pa, kot je dejal Primc, to ni bila neka velika zmaga, ampak smo s tem le izvršili našo dolžnost in obranili temelje družine.

VTISI IZ SLOVENIJE

Predsodki

(Od našega dopisnika)

Priznam, da se mi obzorje glasbe že dolgo ni razširilo. Ustavilo se je tam nekje pri Beatlesih, Los Fronterizos in Huanca Hua. Argentinski rock sem spoznal s Sui Generis, pa še tega takrat, ko sta bila že klasika. V prejšnjem stoletju, tisočletju.

Torej glasba 60., nato pa vse tiho je bilo ... Saj ne, da bi bila tišina, ampak šla je mimo mene, ni se me dotaknila; sam ropot, pa kič, *šund*, neresnost, plitvost, besedila brez veze. Saj tako se je zdelo moji pametni glavi.

Osel - opravičujem se štirinožni živali s tem imenom - z leti ne postane moder, ampak star osel. So pa tudi izjeme. Oziroma izjemni trenutki, ko se osel izmodri, čeprav ne neha biti star.

Danes si ne morem predstavljati več življenja brez interneta in njegovih povezav. Kljub temu, da je vse preveč informacij, ki niso vredne (ne koristne), da jih izvemo, največkrat olajša delo, pa tudi razveseli človeka, da bolj uživa življenje, da ga spravi v boljšo voljo.

Med branjem buenosaireskega dnevnika sem kliknil tudi na informacijo, da so tam odprli prodajalno plošč nekomercialnih ali manj znanih ansamblov in da je njeno delovanje kar uspešno. Firbec me je nagovoril, da sem kliknil na njeno spletno stran in pobrskal. Bolj kot kaj drugega se mi je vzbudilo zanimanje zaradi imena ene izmed skupin (Guauchos) in zvrst, žanr (*rock folclórico*). Pa sem poslušal nekaj njihovih izvajanj, a moji družinski sopolisanci niso

bili navdušeni. Kaj izrazito folklornih korenin res nisem zasledil.

Zato sem kaj hitro sprejel nasvet, naj rajši poslušam neko drugo skupino. Ta se ne sklicuje na folkloro, je pa bilo dosti lažje najti njen vpliv. Ima raznolike skladbe; celo štiriglasno a capella zapeto pesem druge priznane rock skupine (meni znane le po svojevrstnem imenu).

Nisem mogel zadržati smeha ob poslušanju pesmi z zgornjim naslovom (Predsodki), zaradi njenega besedila. Toliko pridevnikov (okoli štirideset!) za opis pokvarjene, negativne osebnosti - enega za drugim - še nisem slišal. To je cela enciklopedija slabih lastnosti, ki ni dopuščala dvoma, da je oseba, na katero se je pesem nanašala, res najslabši izrodek človeške vrste.

A to le do naslednje kitice. Hvala Bogu - pravi pesem - da te osebe nisem nikdar srečal, se z njo nisem nikdar pogovarjal, nisem nikdar slišal o njej; da mi je popolnoma neznana. In konča z naukom (*moreleja*), naj se ne pustimo vplivati predsodkom. V pesmi, na začetku tako razburljivo prestopni (*transgresora*) in za ušesa kar »pocestnik«, najdem pozitivno noto, ki je nisem pričakoval na tej glasbeni sceni.

Nekako tako, kot sem sam doživljal in spremljal, kar je bilo kasnejše od mojih muzikaličnih doživanj. Zato je treba imeti čim manj predsodkov, ne samo na glasbenem polju, marveč v življenju nasploh.

In to velja tudi za telesne pred-sodke.

PS: Prodajalna plošč je Mercurio, omenjeni ansambel pa Árbol.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Vlada se nahaja v zelo zapletenem položaju. Po eni strani je s poddržavljenjem večine delnic španske družbe Repsol prevzela petrolejko YPF in s tem dokazala popolno nespoštovanje do privatne lastnine in tujih investicij. Po drugi strani pa potrebuje tujih investicij prav za razmah petrolejskega sektorja; sama denarja nima. Kako razvozlati vozelo?

Španija grozi. Razumljivo je, da je Španija, kot država in tudi španska vlada, stopila v bran svojih podjetij. A stanje ni enostavno. Napovedala je že tudi ekonomske sankcije, a si ne upa prodreti preveč v tej smeri, ker je še ogromno drugega španskega kapitala v Argentini, nad katerim bi se lahko znesla vlada gospe Cristine, če se položaj zaostri. Zato zaenkrat izvajajo večji politični pritisk. Dosegla je obsodbo evropskega parlamenta, dosegla vsaj delno zaslombo severnoameriške vlade, uživa celo simpatije nekaterih latinskoameriških držav, a konkretne rešitve ni. Izjavila pa je tudi, da sprejme prevzem podjetja v Argentini, če ji država plača vredno odškodnino. Kajti argentinska vlada je že prevzela podjetje, surovo izgubila španske vodilne uradnike, a ni še plačala enega pesa, niti se o tem sploh še ni govorilo. Položaj je tako nerealen, da celo nekateri argentinski juristi trdijo, da je prevzem podjetja protustaven. Zadnjo besedo o tem bi imelo argentinsko vrhovno sodišče. Repsol pa seveda pripravlja legalni boj na vseh mogočih frontah. Španija tudi grozi, da bo sprožila sodne stopke proti petrolejskim podjetjem, ki bi se povezali z argentinsko vlado za izkoriščanje dosedanjih in prihodnjih ležišč. Španci so namreč v enem redkih raziskovanj odkrili ležišče (Vaca Muerta), ki baje vsebuje ogromne količine plina in petroleja. Špance ne pripada tudi delež prihodnjega izkopička?

Kapital nima zastave, a tudi ni neumen. V teh dneh potekajo mrzlični stiki in pogovori med argentinsko vlado in raznimi mednarodnimi petrolejskimi družbami vseh barv in izvorov. Kaže, da je s prevzemom španske Repsol Argentina zadovoljila svoji slasti po podržavljanju, ali pa je spoznala, da taka pot vodi v pogubo. Ostale petrolejske družbe predvsem ameriškega in brazilskega izvora skupno zasegajo 65 % petrolejske proizvodnje. Izgovor za poseg po YPF je bil, da bo tako država ponovno dosegla energetske samoskrbo. A vsi strokovnjaki, celo vladni, soglašajo, da je

za to potrebno vsaj pet let trdnega in vestnega dela, in pa ogromne investicije, kakih pet tisoč milijonov dolarjev letno. S to vsoto pa, v sedanjem položaju, Argentina ne razpolaga niti z močnim posegom v Centralno banko. Zato je postala prijazna do vseh ostalih (Exxon, Chevron, Conaco, Petrobras) in ponuja velike ugodnosti, če so te, ali katerekoli druge skupine, pripravljene vložiti potrebna sredstva za petrolejski razmah. Stiki so se ojačili celo s Kitajci, katerih prisotnost pa ježi lase v Združenih državah. Bodo te družbe zapule Argentini po sedanji izkušnji skoraj kriminalnega postopanja? Trdijo, da kapital nima zastave (narodnosti, prijateljstva, morale), in če se kje pokaže možnost izkopička, tja bo šel. A tudi ni neumen. Vlada bo morala v marsičem popustiti in marsikaj potrpeti, če hoče, da bodo tuja sredstva množično prišla na pomoč.

Nekje bo zagrmelo.

S to zadevo YPF pa je vladi uspelo, da so vsi drugi problemi začasno stopili v ozadje. Je bil to njem namen? Uspelo ji je tudi, da je večina opozicije (radikali, socialisti) podprla prevzem petrolejske družbe (le Macri in njegov PRO sta proti). Kaj malo pa se govori o polemiki okoli podpredsednika Boudouja, medtem ko uspeva vladna strategija, da zaustavijo sodni postopek proti njemu. Skoraj neopazno je medtem vlada sklenila, da bo tiskala nove bankovce v polemični tiskarni Ciccone. Trenutno tudi ne zanima, da je suša močno prizadela letino na severu in se govori o izgubi 4.000 milijonov dolarjev. Komaj je kaj odmevalo v javnosti priznanje ameriške družbe, da je za uvoz in prodajo ortopedskih protez plačevala podkupnino. Malo briga javnost, zakaj prihaja do ponovnih oboroženih spopadov med pristaši raznih vej gradbenega sindikata. Pod hudim pritiskom državnega sekretarja za trgovino (Guillermo Moreno) so stavkajoči prevozniki in uradniki, ki jih je grobo prizadela zavora na uvoz, ukinili blokado petih pristanišč. Vzporedni dolar je že presegel pet pesov in za »napol legalni izvoz« z vrednostnimi papirji ga je treba plačati čez 5,65. Statistike beležijo, da se gospodarska rast ustavlja, inflacija pa raste, kar je najslabša kombinacija. Vladi naklonjeni sindikalisti se pripravljajo na prevzem CGT a Moyano vztraja na položajih. Vse preveč napetosti, da bi se nevihta mirno razblinila. Nekje bo zagrmelo in - v blagor vseh - upajmo, da eksplozija ne bo prehuda.

GB

SLOMŠKOV DOM

Članska večerja

V soboto 14. aprila je bilo v Domu ne le družabno srečanje članstva, temveč dogodek, obogaten z slikarsko razstavo Vere Rupar in koncertom arij iz muzikala Fantom iz opere, predstavo, ki so jo za 50-letnico Doma pripravili

Marta Selan in Marcelo Brula ter sodelavci.

V začetku poslovnega leta odbor Doma že nekaj let povabi članstvo na srečanje z večerjo, da se v sproščeni obliki razvije družabnost in izmenjajo ideje o delu v Domu. Večeru se pogosto da poudarek na notranji organizaciji ustanove, spremljanem s kulturno zabavnim programom.

Novi predsednik Slomškovega doma mag. Pavel Brula je uvodoma pozdravil številno članstvo in opisal, kako je doživljal prve dneve na mestu predsednika. Na Veliko sredo se je novi odbor ravno zbiral na prvi seji, ko se je nenadoma razbesnela nevihta, kakršne še ni v teh krajih nihče doživel. Orkanska burja je pustošila in nekatere ulice še posebno prizadela. V Domu je porušila mejni zid, mrežo ob igrišču in polomila

več drevja, vrt pa napolnila z odpadki vseh vrst.

Zazveneli so mobilni telefoni s klici na posvet in pomoč. Na Veliki petek je več kot 35 mlajših in starejših sprejelo izziv: če je bil vihar močan, ni bila volja članstva nič šibkejša. Pridne roke so pospravile razdejanje in Dom je za praznike zažarel v sončnem velikonočnem jutru. Priložnostna fotografska razstava je dokumentirala zadnje dogodke. Predsednik se je zahvalil vsem, ki so prisko-

čili na pomoč.

Sledila je okusna večerja; dobrote z žara so postregli fantje in dekleta, odborniki pa so ponudili srečke za nagradno žrebanje. Dobiček je bil namenjen za odpravo škode.

SLIKARSKA RAZSTAVA

Dela Vere Rupar Bohinc je predstavila akad. slikarka Andreja Dolinar Hrovat. Umetnico poznamo iz mnogih skupinskih razstav v Domu. Iz rodne Notranjske je še mlada prišla v Argentino. Študirala je slikarstvo in risanje v Centro Cultural Rojas in Universidad de la Matanza. Izpopolnjevala se je tudi v strojnem vezenju in postala profesorica. Razstavljala je v več kulturnih centrih in lani tudi na Expo ABA 2011.

Namesto barv uporablja niti, namesto čopiča pa iglo in šivalni stroj. Niti se mešajo med seboj in ustvarjajo paleta barv, ter odsevajo svetlobe in sence. Tako se oblikujejo pokrajine, živali in cvetje. Zaradi uporabljene tehnike pri ustvarjanju podob in oblik je vredno poudariti originalnost Verinih del, pravi unikat.

KONCERT

Muzikal fantom iz opere so muzikalni in zakonski par Marte in Marcela ter številni ansambel predstavili dvakrat v lanskem oktobru. Že takrat je bila izražena želja, da bi še kdaj imeli priložnost uživati to delo vsaj v koncertni obliki.

Tokrat so bile predvajane najlepše arije solistov in zbor Ex corde v muzikalu. Scenski in kostumski izgled je bil sicer le nakazan, pevsko pa nastop zelo izdelan in na višini. Izredno učinkovit in navdušujoč je bil spev oktetu solistov: Jože Cestnik, Viktorija Loboda, Aleks Cestnik, Marta Selan, Andrejka Zupanc, Marcelo Brula, Veronika Malovrh in Pavle Marolt. Mogočen aplavz je nagradil izvajalce. Navdušeni poslušalci so bili soglasni v želji, da bi tako odlično zasedbo kmalu imeli spet priložnost poslušati na gledališkem odru.

J.T.

CARAPACHAY

Življenje v domu ...

Zadnje tedne je bilo kar pestro v našem Domu. V nedeljo 25. marca smo zbrano molili prelep križev - »Sv. križev pot z Marijo«, ki ga je dr. Gregorij Rožman, ljubljanski škof, prvič molil skupaj s slovenskimi begunci na praznik Marije Snežne, 5. avgusta leta 1945.

V nedeljo 1. aprila smo praznovali cvetno nedeljo, ki je bila letos nekaj posebnega, ker so se nam pridružili Argentinci karapačajske fare svete Družine (Sagrada Familia), ki so prišli s šopki oljkovih vejic. Vsi, tudi mi, ki smo imeli slovenske butarice, smo bili deležni blagoslova njihovega župnika (p. Jose Parodi), ter našega dušnega pastirja, dr. Jureta Rodeta. V procesiji smo šli v dvorano, kjer smo se udeležili svete maše, medtem ko so oni istočasno šli v svojo cerkev. Za tem je bilo domače kosilo, kot je pri nas že običajno.

V soboto 7. aprila je bil blagoslov

velikonočnih jedil. Prišlo je veliko ljudi, tudi takih, ki jih ne srečamo pogostokrat v Domu. Na veliko noč je bila slovesna maša; po njej smo si vsi segli v roke in si zaželeli blagoslovljene praznike.

Ko je papež Janez Pavel II 30. aprila leta 2000, na drugo nedeljo po veliki noči, razglasil poljsko redovnico Favstino Kowalsko, posebno glasnico božjega usmiljenja za svetnico, je dejal, da se bo druga nedelja po veliki noči »odslej v vsej Cerkvi imenovala nedelja Božjega usmiljenja« In tudi to smo praznovali pri nas, saj smo obesili lepo veliko sliko usmiljenega Jezusa za oltar s priprošnjo, da

bi nam pomagal v teh težkih časih.

Sedaj se pa že pripravljamo na 52. obletnico Doma, kjer bo naš odski odsek uprizoril veseloigro v treh dejanjih »Zakonci stavkajo«, J. Pohla. Po njej pa bo igral naš domači ansambel.

Pridite in pogledjte za kaj gre. Zagotavljam, da vam ne bo žal!!

Marjana Pirc

ZEDINJENA SLOVENIJA

65. občni zbor

V nedeljo, 15. aprila, je imelo svoj 65. redni letni občni zbor naše krovno društvo. Dan se je začel s sveto mašo v cerkvi Marije Pomagaj. Za vse žive in pokojne člane jo je daroval salezijanec g. Dane Vrečar. V cerkvenem nagovoru, (objavljen na uvodnem mestu v prejšnji številki), je še posebej omenjal vlogo in važnost krovne organizacije.

Občni zbor sam se je začel v drugem sklicu ob 11. uri v prostorih Slovenske hiše. Predsednik Franci Žnidar je pozdravila navzoče in ugotovila, da je zbor po društvenih pravilih v drugem sklicu sklepčen.

Po začetni molitvi je sledila izvolitev dveh overovateljev zapisnika. Predlagana sta bila člana gdč. Angelca Klanšek in Stane Hrovat, ki sta bila soglasno potrjena; enako za preštevalca glasov Bine in Milan Magister.

Sledilo je branje zapisnika lanskega občnega zbora, ki je bil potrjen brez pripomb. Nato je podal poročilo tajnik Tone Mizerit in blagajničarka gospa Tonči Vesel. Svoja poročila so zaporedoma prebrali še odborniki-vodje posameznih referatov: voditeljica šolskega referata Alenka Prijatelj; mladinski referent Stanko Jelen; za srednješolski tečaj ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc, ki je prebrala tudi poročilo bariloškega srednješolskega tečaja, ki ga je poslal dr. Stane Žužek; in za tiskovni referat, v odsotnosti vodje Francija Markeža, članica referata Metka Mizerit. Končno je svoje poročilo podal še predsednik Franci Žnidar.

Po nekaterih vprašanjih in pojasnilih, ki so jih stavili prisotni, je v imenu nadzornega odbora dr. Štefan Godec odobril delo odbora in potrdil, da je bilo vse v skladu s pravili in zakonodajo, ter predlagal, da člani potrdijo razrešnico za opravljeno v pretekli dobi, kar so prisotni s ploskanjem storili.

To pot ni bilo volitev, ker je odbor stopil, v drugo leto svojega mandata.

Ob določanju članarine za tekoče leto je zbor sklenil, da naj bo družinska \$ 200.- letno, samska 140.-, ob tem pa plačajo upokojenci le polovično članarino.

Pri slučajnostih se je razvila debata o pravilniku in članstvu, s sklepom, naj se pripravi posodobljenje statuta.

Ko je bila debata izčrpana je predsednik Žnidar, z zahvalo prisotnim članom in z molitvijo, ki jo je vodil dr. Jure Rode, zaključil že 65. redni občni zbor.

-e. -f.

NAŠ DOM SAN JUSTO

Občni zbor 2012

V nedeljo 25. marca 2012 se je zbrala sanjuška družina Našega doma na petinpetdesetem občnem zboru Zadruga in sedmem civilne družbe (Asociacion Civil). Predsedoval jima je prof. Karel Groznik. Spremljali so ga odborniki.

Na začetku sestanka je predsednik nagovoril prisotne in se spomnil v molitvi na pokojne člane Našega doma.

Sledilo je branje povzetka poročil vseh odsekov, ki ga je prebrala Ivana Tekavec. Po obširnem in bogatem poročanju letnega delovanja, se je predsednik Karel Groznik, v imenu glavnega odbora, zahvalil vsem članom in članicam vseh organizacij za požrtvovalnost in trud. Prisotni so z močim aplavzom to potrdili, saj se je skozi leto vrstilo mnogo prireditev in srečanj, ki dokazujejo kulturno bogastvo ustanove in zavednost ter organiziranost njenih članov. Med člani smo zasledili veliko mladih, ki so z vso vnemo sledili poteku zbora.

Nadzornik Andrej Selan se je tudi zahvalil vsem, ki so pomagali z zastojnim delom in sedaj opogumljajo naslednje rodove, pri nadaljnjem sodelovanju v Našem domu. Odboru je dal razrešnico. Posebno je pohvalil predsedovanje prof. Karla Groznika, ki je dve delovni dobi vztrajno in zvesto opravljal težko vodilno delo. Zahvalil se tudi predsednikovi družini, kajti žrtve pri takem odgovornem delu niso bile majhne.

Sledile so volitve. Izvoljeni so bili štirje novi člani, ki naj bi vstopili v glavni odbor, pet članov za širši odbor, nadzornik in podnadzornik. Nov odbor Našega doma je sestavljen s sledečimi odborniki: predsednica ga. Mici Malavašič Cassullo, podpredsednik Stanko Jelen, tajnica Veronika Malovrh, kulturna referentka Mirjam Oblak, blagajnik Evgen Urbančič, podblagajnik Martin Selan, gospodinja Metka Trpin Zafra, odborniki širšega odbora: Marjan Grilj, Pavel Modic, Franci Štrubelj, Gabi Indihar in Dani Zupanc. V nadzornem odboru pa sta: Tone Malovrh in Marko Trpin.

Občni zbor je bil zaključen z molitvijo in željo po skupnem delovanju v novem delovnem letu 2012.

Malovrh Veronika

SPET V BUENOS AIRESU

Eva Petrič in »Hema-toma«

Ko je lani Eva Petrič razstavila svojo instalacijo v Kulturnem centru Borges, so jo povabili, naj bi letos zopet gostovala pri njih. Tako je pripravila to »Hema-toma«, katere otvoritev se je vršila 12 aprila. Na tej otvoritvi so bili navzoči običajni rojaki, in poleg ogleda in pogovora z avtorico je bila tudi seveda lepa priložnost za medse-

bojni klepet. Da opišemo instalacijo, je pa najbolje, da gremo neposredno na besede same Eve:

»Sestavljena je iz tekstila (ogromno starih in manj starih prtičkov in čipk, ki sem jih dobila doma, pri sorodnikih in naboljšajkih in mi ta 'hematom' iz njih predstavlja transgeneracijsko povezanost, ki se je morda sploh ne zavedamo), na ta tekstilni hematom, ki mi predstavlja na nalogno definicijo hematoma (izliv krvi po hudem pritisku na žilo) eksplozijo čustev in spominov, torej emocionalni hematom, pa sem sklenila usmeriti video projekcijo Hungry fresko, ki ponazarja let spominov in emocij, spremlja pa jo zvok, v katerem je osnova teksta - moj glas - nekakšna uspavanka sestavljena iz imenih tistih, ki so izginili med U m a z a n o

vojno, in vonj, ki za razliko od zvoka zbuja spomine na otroštvo. Gre v bistvu za kožo iz moje knjige: 'Škatla brez kože, lebdeča', ki jo je lani v kastiljskem prevodu izdala založba Ediciones B. Z njo sem hotela opozoriti, da nimamo le hematomov na koži zaradi izliva krvi v tkivo, kamor ne sodi,

marveč tudi emocionalne hematome v družbi, ko gre za velike pritiske, ki so končno sprožili emocionalno eksplozijo. Taki dogodki so se v zadnjih letih vrstili na različnih koncih sveta in se še odvijajo, na primer v Homsu v Siriji in še marsikje, še več pa jih je bilo v bližnji in daljni zgodovini, tudi v Argentini, kjer so zatajevana imena izginulih med vojaško diktaturo zdaj le privrela na plan. Hotela sem izraziti, da emocij ni mogoče vedno potlačiti, prav tako ne spominov, in da se je treba z njimi soočiti, ko pridejo na plan.«

Razstavljena je v dvorani št. 28 tega kulturnega centra, San Martin in Viamonte, Buenos Aires, do 3. maja.

Rok Fink

Temelj naše skupnosti

Poročilo predsednika Francija Žnidarja na 65. rednem občnem zboru društva Zedinjena Slovenija 15. aprila 2012.

Po podajanju poročil vseh referentov, smo se seznanili z delom ki je družilo in bogatilo našo slovensko skupnost v Argentini, kjer je razvidno, da je ta še vedno zvesta idealom naših prednikov.

Pregled in obračun te dobe kaže, da po 65. letih še vedno sprejemamo s pridnostjo in odgovornostjo izzive in naloge ki so nam naložene.

Zahvalim se vsem odbornikom, ki ste v lepem in razpoložljivem duhom prihajali na seje, razpravljali in vestno sprejemali naloge. Vsi zastavljeni cilji so bili izvršeni.

Zedinjena Slovenija povezuje delo celotne skupnosti preko Medorganizacijskega sveta, ki letos šteje svojo 50. obletnico obstoja. Vsako leto nam je bolj jasno, da je ta forum nujno potreben za naš obstoj, kjer se z predstavniki Domov in organizacij spoštljivo pomenimo o letnem programu in drugih zadevah, ki zahtevajo skupen nastop in odgovor. Med letom so bila štiri redna srečanja.

14. aprila smo na izrednem in razširjenem zasедanju Medorganizacijskega sveta skupno sprejeli novega veleposlanika RS za Argentino g. Tomaža Mencina. V kratkih besedah smo mu predstavili našo skupnost in pokazali kako smo organizirani. Z njim ohranjamo tekoče stike, skušamo biti odprti z pozitivnimi odgovori. On se je odzval s svojo prijazno prisotnostjo na vsa vabila in tudi nas javno pozdravil.

Smo v dobrih odnosih s Slovenskim svetovnim kongresom in Rafaelovo družbo, operativne stike pa kanaliziramo preko Izseljenskega društva Slovenija v svetu.

Zahvaljujemo se Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu za finančno podporo, ki nam olajšuje kritje stroškov tednika Svobodna Slovenija, pomore k vzdrževanju pisarne, najemnine prostorov, k plačilu honorarjev uradnikom in razne projekte, ki jih vestno izvajamo.

Gotovo smo pozorno poslušali bogato poročilo ge. šolske referentke. Povezovalna naloga za katero ona odgovarja, je temelj našega obstoja, kajti brez pogleda v prihodnost vse naše delo nima pravega smisla. Blizu sto učnih moči se z materinsko ljubeznijo vsako soboto posveti našim najmlajšim, da bi naš materin jezik in druge vrednote ne zamrle.

Ponosni smo tudi na ostalo delo posvečeno mladini. Uspešna otroška kolonija v Domu dr. Rudolfa Hanželiča, na obširno delo ki povezuje mladce in mladenke, na prizadevnost profesorskega zbora pri Srednješolskem tečaju dr. Marka Bajuka in na raznoliko in razgibano delo centralnih mladinskih organizacij.

V tem letu je tednik Svobodna Slovenija obhajal svojo 70. letnico obstoja. Praznovali smo jo na dnevu Državnosti, kjer so bili nagrajeni ga. Mara

Bidovec, med drugim kot dolgoletna raznašalka; g. Jernej Tomazin, poleg ostalih zaslug kot okrajni poročevalec; in Dr. Katica Cukjati, vsestransko zaslužna, ki je tudi vedno odločilno sodelovala s tednikom. Naj gre moja zahvala v prvi meri sedanjemu uredniku tednika novinarju g. Tonetu Mizeritu, pomočnici gdč. Marti Petelin in upravnici g. Tončki Vesel. Zahvala naj zajame vse, ki redno ali občasno pripomorejo s svojimi članki, oglaševalcem, vestnim raznašalcem in zvestim naročnikom.

Na tej svečanosti, na kateri smo tudi praznovali 20. obletnico razglasitve slovenske države, smo imeli privilegij, da je bil slavnostni govornik g. Božidar Fink, nekdanji predsednik Zedinjene Slovenije. Vredno je omeniti, da je ravno pod njegovim vodstvom in usmeritvijo nastal Medorganizacijski svet.

Lepo se zahvalim predsedniku in odboru Našega doma v San Justo, za pomoč pri izvršitvi in uspehu 56. Slovenskega dne.

Izjemno delo pretekle dobe je izid novega telefonskega imenika. Lepo se zahvalim Franciju Markežu za prizadevanje prav od zamisli pa do uresničitve imenika, ki je tako potreben pri ohranjanju stikov med nami. Ker društvena blagajna ni mogla sprejeti založništvo, je to g. Franci sprejel na svoje stroške. Zahvala tudi njegovi ženi, ge. Kristini ki mu je zavzeto pomagala pri tem projektu.

Naj navedem še nekaj izrednih predstavniških del v preteklem letu: Zedinjena Slovenija je imela svojo stojnico na velepraznovanju Dobrodošli doma ki jo je organiziral Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu v Ljubljani v soboto 2. julija ob 20. obletnici neodvisnosti. Pri stojnici so bili zadolženi dijaki naše rasti XV, imeli smo veliko obiskovalcev. Izseljensko društvo Slovenija v svetu pa nam je bilo v pomoč, da smo dobili privilegiran prostor in lepo izpeljali to izredno predstavniško nalogo.

8. in 9. oktobra sem zastopal naše društvo na praznovanju 50. obletnice Aljaževe šole in 60. obletnice Slovenskega Planinskega Društva v Barilo-chah.

Društvena pisarna je urejena in obiskovalci so prijazno sprejeti in dobro postreženi. Ta je na razpolago vsem, ki se obračajo na nas v različnih zadevah, tako iz skupnosti kot iz argentinskega okolja, iz domovine ali iz raznih koncev sveta. Prav lepa hvala že preje omenjenim g. Tonetu, g. Tončki in gdč. Marti.

Zahvala naj bo izrečena vsem, ki ste na katerikoli način sodelovali v odboru in vsem ki ste spremljali naše dejavnosti.

Vse pa prosim, da nas spremljate v takem duhu kot do sedaj, saj vemo da je Zedinjena Slovenija temelj naše organizirane skupnosti v Argentini.

SLOVENSKA ARHITEKTURA

S Plečnikovim pečatom odličnosti

Letošnjo Plečnikovo nagrado, najvišje slovensko priznanje na področju arhitekture, sta prejela Jurij Kobe in Rok Žnidaršič za svojo zasnovo Lutkovnega gledališča Maribor.

Plečnikove medalje za realizacijo so prejeli avtorji športne dvorane v Stopičah, stanovanjske hiše Fabro v Vidmu ter veslaškega centra in ciljne regatne arene z novim sodniškim stolpom na Bledu.

Odličja z imenom slovitega arhitekta, ki jih podeljuje Sklad arhitekta Jožeta Plečnika, veljajo za osrednja priznanja slovenskim avtorjem za vrhunske stvaritve na področju arhitekture, urbanizma, krajinske arhitekture ali notranje opreme, nastala v zadnjih petih letih v Sloveniji ali tujini.

Žirija za Plečnikova odličja pa je v utemeljitvi Plečnikove nagrade zapisala, da Lutkovno gledališče samo po sebi ni le avditorij, je hkrati oder, luči, tehnologija, torej »macchina«, ki je v Mariboru razumljena zelo neposredno in inovativno. Gledališče je umeščeno v obnovljeni atrij z rekonstruiranimi baročnimi arkadami. Tribune se skupaj s potrebno tehnologijo lahko zložijo tako, da se celotna kompozicija zapelje proti odru in ga zapre. S tem se atrij z arkadami pokaže v vsem svojem sijaju. Oder pa je mogoče odpreti tudi proti zunanjsčini, kjer je zunanja tribuna. Prenova nekdanjega minoritskega samostana je tako po prepričanju žirije uspešen primer konceptualno jasne zasnove pri umeščanju nove vsebine v historični objekt.

Za športno dvorano v Stopičah sta nagrajena Rok Jereb in Blaž Budja. Dvorana je prizidek osnovne

šole, ki stoji na brežini sredi vasi. Arhitekta sta dvorano delno vkopala in s tem znižala. Fasada je večinoma obložena z vertikalnimi lamelami iz lesa. Stavba je razgibana po višini, fasada, ki se prilagaja cestnemu zavoju, pa še dodatno vpelje dinamiko. Po prepričanju žirije je stavba primer zalo uspešne integracije velikega objekta v relativno majhno vaško jedro.

Za stanovanjsko hišo Fabro si je medaljo prav tako zaslužil Aleš Prinčič. Lega v središču ter ozko in dolgo zemljišče sta zahtevala izvirnen pristop k nalogi. Arhitekt je od stare stavbe, ki je stala ob cesti, na začetku ozke parcele, ohranil tri zidove, ki vizualno in akustično ločijo novi objekt pred cesto. Nova stavba je razvita po globini parcele in je organizirana okoli zelenih atrijev. Izvedba, do najmanjšega detajla, je na zelo visoki ravni, je zapisala žirija.

Za krajinsko arhitekturno ureditev veslaškega centra in ciljne regatne arene z novim sodniškim stolpom na Bledu so bili nagrajeni s sandima Banfi Škrbec, Miha Kajzelj, Iztok Kavčič in Iztok Lemajič. Avtorji so se po prepričanju žirije naloge lotili z veliko mero prostorske subtilnosti. Sodniški stolp je zasnovan tako, da se čim bolj staplja z okoljem, parkovne ureditve pa sledijo naravnim značilnostim in so komaj opazne.

Plečnikovo medaljo za doprinos k splošni arhitekturni kulturi sta prejeli Ana Struna Bregar in Kristina Dešman za akcijo *Odperte hiše Slovenije*. Akcija je po negotovih začetkih doživela izjemen uspeh, tako po količini »odprtih hiš«, ki so bile na voljo za ogled, kot po obisku. V dveh dneh si je 100 objektov ogledalo preko 2.000 ljudi.

Študentsko Plečnikovo priznanje je prejela skupina študentov arhitekture na ljubljanski Fakulteti za arhitekturo za *Šolo za prihodnost v JAR-u*.

Na letošnji razpis za Plečnikova odličja je prispele 35 predlogov. O dobitnikih je odločala žirija v sestavi Jernej Kraigher (predsednik), Ina Šuklje Erjavec, Jadranka Grmek, Andrej Hrausky in Matjaž Bolčina.

Huda jama v svoji globini

Miriam Cukjati

Kako lepi so velikonočni prazniki! Slavnostni obredi, okrasje v cerkvi, petje na koru, dišeča hrana na mizi in globoko doživljanje dogajanj ob Jezusovi

Vhod v Hudo jamo

smrti in vstajenju. Vsega tega so bili nekateri verjetno več deset let prikrajšani. Bili so brez sojenja, brez krivde, nasilno usmrčeni in vrženi v brezna, da jih ne bi nihče več našel, da se jih ne bi več spominjali, kakor da sploh ne bi nikoli obstajali, kakor da so izmeček človeštva.

Tako, kot imajo nekateri navado na velikonočni ponedeljek obiskovati svoje prijatelje in sorodnike, si je nekaj ljudi zamislilo »izlet« v spomin na te žrtve komunističnega režima. Medtem ko smo doma veselo praznovali veliko noč, je šef sporočil mojemu očetu, da bo naslednjega dne možnost za vstop v Hudo jamo. Mene vse te »vojne stvari« zelo zanimajo, ker mi oče marsikaj pove o tem, sploh pa vem, da gre za stvari, ki so jih doživljali moji stari starši in zaradi česar jaz ne bi bila, kar sem. Zavedam pa se tudi, da o tem veliko premalo vem. Zato sem se tudi

ženskega spola na tej odpravi. Kmalu smo prispeli pred tokrat odprta vrata vhoda v Hudo jamo. Počasi so prišli še drugi možje, nadeli smo si čelade na glave, v roke vzeli ročne svetilke in začeli. »Izlet« je organiziral neki gospod, za katerega se mi je zdelo, da je duhovnik, vodil pa nas je nekdanji rudar v tem premogovniku, ki je bil tudi ves čas prisoten, ko so pred dvema ali tremi leti začeli odkopavati to pretresljivo plat slovenske zgodovine.

Jaz sem si predstavljala, da bomo hodili po blatnem rovu, stopali mimo trupel in podobno. Po drugi strani pa se mi je zdelo čudno, da bi bilo kaj takega možno. In res je bil rov »čist«, ker so vse znosili ven. Hodili smo kakšnih 200m, da smo prišli do »križišča«, kjer je stal neki voziček in so se tirnice, ob katerih smo do sedaj hodili, končale. Zavili smo levo in po nekaj metrih prišli do prve pregrade, ki so jo rudarji morali prebiti. Več kot je bilo teh pregrad, bolj so bili prepričani, da je nekaj za tem, bilo pa jih je okoli 13 (trenutno ne vem točno) in med njimi je bil nasut material. Vse skupaj je bil ta zid dolg kakšnih 100m. Sklepam, da so to naredili, da ne bi smrad in kri prišla skozi ali pa, da ne bi kakšen rudar iz še delujočega premogovnika, česa odkril. Vsekakor pa niso želeli, da bi se to kadarkoli odkrilo, čeprav so ljudje vendarle vedeli, za kaj gre. Ob strani so tisti, ki so odkopavali, pustili del »zidu«, da bi se dalo videti, kakšno je bilo. Rudar nam je pokazal dve luknji v tem materialu. To je kraj kjer so našli prva dva okostja. **Sklepajo, da se je prvi uspel prebiti skozi prejšnje pregrade in so ga tam partizani odkrili, ubili in zasuli. Za drugega, ki je bil nekaj decimetrov nad njim pa, da se je kasneje prebil skozi zid in tam omagal. Videli smo kepe, ki jih je pustil za sabo, ko je kopal, in odtise udarcev, ki jih je verjetno s kakšno kovinsko palico naredil na stropu, ko se je poskušal rešiti.** Med materialom so bili poleg prsti tudi kupi čevljev.

Prišli smo do brezna na levi. To je tam, kamor so jih še žive, a izstradane, zvezane po deset metali v gotovo smrt. To je bilo na stotine nedolžnih ljudi, ki jih je vojak ob »gajbi šnopca« moral pahniti v brežno. Do sedaj je odkopanih 15m. Od tega je bilo 7m praznega in **5 metrov trupel in prsti. Toliko je oblast odredila, naj odkopljejo. Našli so 380 ljudi, rov pa je globok še 35m.** Torej si lahko izračunate, da je še vsaj 2500 ljudi. Vzeli smo si nekaj minut, da je lahko vsak pogledal skozi odprtino v lesenem podu, ki sedaj pokriva brežno. Razen stopnic, ki vodijo tja, in prsti se ni videlo ničesar, vemo pa, kaj je v resnici tam spodaj. Nadaljevali smo po rovu, globlje v hrib, kjer so začeli z nošenjem trupel. **Do konca rova, kjer se je že prej strop podrl, so naročili žrtvam, naj se uležejo v sedmih vrstah en na drugega in jih ubili. Druga možnost pa je, da so jih že mrtve znesli tja. V steni smo videli ostanke las teh, ki so tu na nečloveški način pričakali smrt.**

Nato smo se po istem rovu vrnili do prvega razcepa in zavili na stranski rov h grobnici. Ob tej besedi sem pomislila na neke vrste grob, pa sem se zopet zmotila. Čuden vonj nas je objel in, ko je naš voditelj odprl naslednja vrata, se je pred nami odprl pogled na rov, poln aluminijastih stoja, na koncu pa je bila slika nekega rudarja. Na stojalih s tremi policami so bili postavljeni plastični zložljivi zaboji, kaj pa je bilo v njih, si lahko sami predstavljate. Na začetku so bile umite kosti, razporejene po osebkih. Teh 400 so našli v rovu. Bolj stran od vrat in bliže sliki so bile

kosti razvrščene po vrstah (lobanje skupaj, stegnence skupaj itd.) Na koncu pa so bile le še bele vreče z zmešanimi kostmi in materialom. Teh pač niso mogli razporediti, ker za to ni denarja. Antigona bi že zdavnaj poskrbela zanje, mi, Slovenci, pa svoje rojake in državljane sosednjih držav imenujemo za drugorazredno zadevo. Ne samo, da so jih zasramovali, mučili in pobili, pozabili smo nanje celo, ko so bili njihovi sovražniki premagani, ko je resnica vsaj deloma prišla na dan. Te ljudje niti lastnega groba nimajo, h katerim bi kdo stopal s šopkom ali svečo in kaj pomolil. V PLASTIČNIH, ZLOŽLJIVIH »GAJBICAH« POČIVAJO.

Grobna, kot je pripravljena sedaj

Naša odprava je na steno pritrdila križ iz lesa in zelenja ter zmolila zanje, za njihove biriče in za spravo slovenskega naroda. Eden od članov nas je opozoril, da imamo tu celo vojsko priprošnjikov, saj smo lahko prepričani, da je vsaj večina teh v nebesih, če ne celo vsi.

Kaj pa jaz?

To je bil dan, ko sem prvič videla človeške ostanke oz. mrtvega človeka. Mislila sem, da me bo bolj presunilo. Ko sem gledala v tiste zaboje, je bilo, kot da bi gledala sliko kosti, vendar sem se stalno opozarjala, da so to ljudje, da so to resnične kosti. Malce sem bila razočarana nad seboj. Sedaj mi je žal, da se nisem mogla zavedati, da so to tisti, o katerih sem toliko slišala, tisti, ki so bili tako brezsrčno obravnavani. To so bili tisti nedolžni mučeniki. Ponovno bi stopila pred brežno in nagovorila svoje srce: Tu jih leži še vsaj 2500, pozabljenih, zaničevanih ob trenutku smrti. Zakaj ostajam hladna ob tej grozoti? Kako da se

Mož na levi je rudar, ki nas je vodil, na desni pa, tisti ki je organiziral

dotaknila nekaj take literature, s katero sem vendarle že nekako začutila, da je šlo za strašne stvari. Torej ste lahko prepričani, da sem bila takoj za ta »izlet«.

Tako sva okoli enih zjutraj, ko so gostje odšli, z mojim očetom na hitro pripravila vse potrebno in se polna pričakovanj odpravila k počitku. Tisto noč nisem prav dobro spala, mogoče sem bila preveč vznemirjena. Okoli šestih istega dne sva torej vstala, zajtrkovala in se odpravila. V Vodica smo se priključili očetovemu šefu in njegovim prijateljem ter zapeljali na avtocesto v smeri proti Celju. Može so na bencinski postaji še popili kavo-to je bil eden tistih hitrih postankov, rekla bi, da značilnih za Slovence, ko v praznem »bufeju« spišejo kavo stoje ob pultu, izmenjajo največ 100 besed in nadaljujejo pot, ne da bi se v miru usedli in malo pokramljali, kot bi to storili npr. Argentinci. V Celju smo pobrali še edino mlajšo osebo poleg mene in hkrati eno od treh predstavnikov

Naša skupina pred vhodom v grobnico

mi ne utrne solza niti iz oči niti iz srca? Kateri od teh bi bil lahko stari starš kakšnega mojega znanca? Tudi sama bi mogoče lahko bila med njimi, med tistimi 10% žena. TU SO...

Bog nakloni njim in njihovim mučiteljem večni mir in pokoj...

OKOLI SVETA

Lenarčič končal polet

Ekstremni pilot Matevž Lenarčič se je v torek 11. aprila s Pipistrelvim letalom Virus SW

914 odpravil na pot proti severu Afrike. Najprej je pristal v Kongu, nato v Čadu. Lenarčičeva pot se je nadaljevala proti Tuniziji. Zadnja etapa je potekala z Malte do brniškega letališča, ker so se vremenske razmere poslabšale in mu onemogočile polet čez Alpe na letalski sejem v Friedrichshafen (Avstrija), kamor je bil sprva namenjen.

Lenarčič, ki je 8. januarja začel polet okoli sveta, je končno v četrtek 19. aprila ob 16. uri pristal na letališču Jožeta Pučnika na

več etapni polet.

Po pristanku je zbranim novinarjem med drugim povedal: »Človek nikoli ni zadovoljen. Glede na to, da sem zaradi slabega vremena izpustil veliko lepih krajev, nisem popolnoma zadovoljen.«

Najlepši del njegovega poleta je bil prelet čez Himalajo, čeprav je bil obenem tudi izredno zahteven, predvsem tehnično. Soočal se je s pomanjkanjem kisika, lahko bi celo omedlel, je še razložil.

»Brez mojega kopilota Domna Graufa bi bilo vse težko. Bila je res dolga pot, več kot dvakrat okoli sveta. Letalo je enkratno, najboljšo letalo, s katerim sem kdaj letel. Majhna poraba, okolju prijazen, je pa razumljivo, da gre kaj tudi narobe,« je povedal Lenarčič.

»Seveda je bilo na dolgi poti tudi ogromno problemov - vremenskih, tehničnih, birokratskih -, a sem jih s pomočjo odlične ekipe uspel premagati,« je še dodal.

Ob pristanku je dejal, da mu je veliko pomenilo, da so njegov podvig prek spleta spremljali številni Slovenci in ga na ta način spodbujali.

Na polet se je podal s Pipistrelvim 290 kilogramov težkim letalom virus SW 914 z dodatno opremo, ki omogoča hi-

trost do 300 kilometrov na uro in ekološko porabo goriva. Za varnost poleta je skrbela mreža Pipistrelvih servisov po vsem svetu, nad dogajanjem pa je bdela tudi ekipa konstruktorjev in drugih strokovnjakov omenjene ajdovske družbe.

Namen Lenarčičevega poleta ni bilo postavljanje kakršnegakoli rekorda, ampak ozaveščanje ljudi o lepoti planeta, na katerem živimo in pa o dejstvu, da moramo ta planet obvarovati.

Na polet se je Lenarčič pripravljaval skoraj eno leto, vzlet pa je moral januarja trikrat prestaviti. Na pot okoli sveta se je podal že

drugič - prvič je bilo leta 2004, tokrat pa se ga je lotil v smeri proti zahodu - in kot je poudaril, je svet še manjši, kot je bil. »Svet je brez mej, meje so samo v naših glavah,« je dejal Lenarčič.

Lenarčič, biolog po izobrazbi, je od 9. januarja preletel približno 60 držav, šest celin in pet najvišjih vrhov na njih (Mt. Blanc - 4810 m, Aconcagua - 6960 m, Mt. Kosciuszko - 2230 m, Mt. Everest - 8872 m, Kilimandžaro - 5895 m), tri oceane, 120 narodnih parkov, tisoče jezer in rek, puščav, pragozdov ... Sedaj pa si bo doma, z družino, vzel nekaj časa za počitek.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Naredimo, kar moramo

»Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.«

Moremo veliko več, kot samo to, kar je naša dolžnost.

Najprej so seveda dolžnosti. Nihče ni brez njih. Imamo jih do Boga, ki nam je dal življenje in obstoj na tem svetu. Ustvaril pa nas je za nebesa. To je namen Njegovega načrta in naša sreča. Z našim sodelovanjem in izpolnjevanjem dolžnosti moremo vse to tudi doseči. Sami sebi koristimo, če vršimo Njegovo voljo. Izpolnjujemo dolžnosti do sebe in s tem našo nalogo. Mi sami najprej skrbimo za sebe. Če sami tega ne storimo, ne pričakujemo istega od drugih in od njih ne zahtevamo. Skrbeti moramo za naše zveličanje. To moramo opraviti mi sami. Drugi morejo malo storiti za nas. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Potem pa še drugi.

S svojim učenjem moram poskrbeti za šolsko znanje in za vzgojo dobrega človeka. Tako bom pomagal skupnosti. Poklicno delo mi bo pri tem veliko pomagalo.

Če skrbim za sebe, koristim tudi svojim bližnjim. Boljši, ko bom sam, več bom mogel napraviti za druge. Dajal jim bom zgled.

Potem imam dolžnosti do družine. Kot oče in mati. Teh ne smem nikdar opustiti. Sprejel sem jih na sebe in za družino moram živeti. V svojih otrocih uresničujem sebe. Zato moram zanje skrbeti.

Skupnosti ne bom v nadlego. Ne bom ji v težavo, ampak v oporo in v korist. Ne bom je zlorabljal, nasprotno, pomagal ji bom v skupno dobro vseh.

Poleg dolžnosti pa imamo še možnosti. Ne smemo se zadovoljiti samo z izpolnjevanjem dolžnosti. Imamo še razne možnosti in zmožnosti, da delamo več. Tudi te moramo izrabiti, ker smo jih za to prejeli.

Večina tega, kar imamo s skupnosti, je iz dobre volje. Kar more ... ne iz dolžnosti in ne z denarjem. Vsega tega smo se naučili od tistih, ki so svoje moči in sposobnosti dajali še drugim v dobro in niso gledali samo na dolžnosti.

Imeti moramo veliko dobre volje. Vsi! Od učiteljev, ki dopolnjujejo delo staršev, pa do vseh, ki nam na svoj način pomagajo priti naprej.

Vsi imamo dolžnosti, imejmo tudi vsi veliko dobre volje. Samo to nas bo ohranilo.

Naša mladina nas posnema in gre za nami. Tudi pri njih je veliko dobre volje. Potrebujejo naše zgleda. Dajmo jim priložnost, da nam svojo dobro voljo pokažejo.

Dokler nas ne bodo priganjale samo dolžnosti, ampak in predvsem dobra volja, ki nam ne nikdar ne manjka, bomo še veliko imeli pokazati. Naredili bomo vse, ker, kar more, to mož je storiti dolžan.

Naše šole v letu 2011⁽¹⁾

(Poročilo šolske referentke, gospe Alenke Prijatelj, na 65. rednem občnem zboru društva Zedinjena Slovenija, v nedeljo, 15. aprila 2012.)

Kot vsako leto, je tudi v preteklem letu 2011 bilo polno aktivnosti v naših slovenskih sobotnih šolah. Delovalo je 6 slovenskih tečajev v Buenos Airesu in eden v Barilochah. Se pa vsako leto večja število za špansko govoreče otroke ali ABC po slovensko in ti so bili v Slovenski hiši, v

BALANTIČEVA ŠOLA - NAŠ DOM, SAN JUSTO

Voditeljica: Irena Urbančič Poglajen; katehistinje: Lučka Bergant Uštar, Rozka Likozar, Irena Urbančič Poglajen; učiteljice: Marta Petelin, Ani Malovrh, Ursula Urbančič, Marija Zupanc Urbančič, Erika Poglajen, Bernarda Krajnik, Alenka Zupanc Urbančič, Danica Malovrh, Angelca Klanšek, Ivana Tekavec, Anica Mehle, Marija Krajnik Štrubelj, Kristina Skvarča Šenk; knjižničarka: Alenka Belič Fantini; pomoč: Lenči Štefe. Šolski odbor: Danijel Zupanc.

Število učencev: 41 dečkov in 29 deklic, skupno število 70 učencev.

BARAGOVA ŠOLA - HLADNIKOV DOM, SLOVENSKA VAS

Voditeljica: Luciana Servin Čeč; katehistinje: Luciana Servin Čeč, Helena Cerar Rot, Klavdija Rozina; učiteljice: Liljana Zidar Brulc, Rotija Grbec, Cecilija Čampa, Gizela Grbec, Monika Urbanija Koprivnikar, Anči Koprivnikar Rozina, Boris Rot. Odbor staršev: Kristina Grbec Žitnik.

Število otrok: 17dečkov, 12deklic; v oddelku ABC: 2 fantka in 4 deklice. Skupno: 35otrok.

JURČIČEVA ŠOLA - SLOVENSKI DOM CARAPACHAY

Voditeljica: Ani Klemen Boltežar; katehistinja: Anka Pleško Garcia; učiteljice: Mirjam Šenk, Rezika Škulj Hanjže, Ani Klemen Boltežar, Erika Šenk. Odbor staršev: Zinka Klemen.

Število otrok: 4dečki in 3 deklice. V oddelku ABC 2 dečka in 2 deklici. Skupaj 11 učencev.

PREŠERNOVA ŠOLA - SLOVENSKA PRISTAVA, CASTELAR

Voditeljica: Nadica Kopač Grohar; katehistinje: Nadica Kopač Grohar, Andrejka Papež Cordoba, Viktorija Selan; učiteljice: Majda Maček, Cecilija Skubic, Lučka Rant Papež, Polona Pintar Lazar, Karolina Kenda, Nevenka Grohar, Marjana Rožanec, Marjanka Ayerbe Rant; knjižničarka: Lenči Likozar Komar, Odbor staršev: Klavdija Rant Urbančič.

Število otrok: 14 dečkov, 19 deklic. Skupaj 33 otrok.

SLOMŠKOVA ŠOLA - SLOMŠKOV DOM, RAMOS MEJIA

Voditeljica: Mateja Hribar Šmalc; katehet: Franci Cukjati; učitelji: Mirjam Klemenc Černe, Štefi Bokalič, Lucijana Seljak, Tatjana Pustavrh, Monika Vitrih Koželnik, Ana Beltram Aguilar, Veronika Javoršek, Lucijana Hribar Podržaj, Monika Svetlin Pregelj, Anka Smole Kokalj; petje:

Marcelo Brula; telovadba: Pavle Marolt, Janko Koželnik, Ciril Loboda; tajnica: Marjana Poznič Mazieres. Odbor staršev: Veronika Malovrh Osterc.

Število otrok: 39 dečkov, 30 deklic. Skupaj 69 otrok.

ROŽMANOVA ŠOLA - SLOVENSKI DOM, SAN MARTIN

Voditeljica: Nina Pristovnik Diaz; kateheta: mons. Jure Rode, Olga Dolenc Kociman; učiteljice: Lucijana Jarc Oberžan, Marta Rupnik Jerman, Saši Podržaj, Magda Zupanc Petkovšek. Odbor staršev: Tomaž Filipič

Število otrok: 14 dečkov, 10 deklic. Skupaj: 24 otrok.

ALJAŽEVA ŠOLA - BARILOCHE

Voditeljica: Danica Jerovšek Mavrič; učitelji: Lojzka Mehle Črnak, Marija Arnšek Kočar, Veronika Vivod Bertoncelj, Danica Jerovšek Mavrič, Anica Arnšek Magister, Klavdija Kambič, Ivan Kočar.

Število učencev: 7 dečkov, 8 deklic. Skupaj 15 otrok.

TEČAJ ABC PO SLOVENSKO, JEGLIČEVA ŠOLA - SLOVENSKA HIŠA, BUENOS AIRES

Voditeljica: Paula Grbec; učitelji: Paula Grbec, Kamila Urbančič, Marjana Lucija Uštar, Natalija Mele, Nevenka Belič, Klara Draksler, Ana Urbančič Loboda, Saši Jelenc, Tomaž Sušnik, Valentin Grbec. Odbor staršev: Marko Vitrih.

Število učencev: 10 dečkov, 10 deklic. Skupaj 20 otrok. (dalje prihodnjič)

Carapachayu, Slovenski vasi, Barilochah, Mendozi in Tucumanu. Skupno število otrok je bilo 310 in 91 učnih moči. Slovensko govorečih je bilo 247 otrok in 69 učiteljev, špansko govorečih pa 63 otrok in 22 učiteljev.

Poučevali so:

NOVICE IZ SLOVENIJE

NAJODLIČNEJŠI ZBORI

Na 22. slovenskem zborovskem tekmovanju Naša pesem 2012, ki je potekalo v Mariboru, je zmagal Komorni mešani zbor Megaron iz Ljubljane, ki ga vodi Damijan Močnik. Na drugo mesto se je uvrstil Zbor sv. Nikolaja iz Litije z zborovodkinjo Heleno Fojkar Zupančič, na tretje pa Mešani pevski zbor Obala iz Kopra s Sebastjanom Vrhovnikom.

LETEČA PANTHERA

V nemškem Friedrichshafenu se danes začanja sejem Aero Expo, na katerem se premierno predstavlja štirisedžno letalo Panthera, izdelano v ajdovskem Pipistrelu. Čeprav bo redna proizvodnja stekla šele prihodnje leto, pa imajo zanj v Pipistrelu že več naročil, je za STA povedal direktor Ivo Boscarol.

Dobro delovanje podjetja je potrdilo poročilo da je ob osmih milijonih prihodkov ajdovska družba Pipistrel lani ustvarila skoraj milijon evrov dobička. Pri njegovi delitvi so bili soudeleženi tudi zaposleni, ki jih je v Pipistrelu trenutno 81.

STOPNJA BREZPOSELNOSTI V FEBRUARJU

Stopnja registrirane brezposelnosti se je februarja v primerjavi z januarjem znižala za 0,1 odstotne točke na 12,4 odstotka. Znižanje stopnje registrirane brezposelnosti je predvsem posledica zvišanja števila delovno aktivnih žensk in hkratnega znižanja števila registriranih brezposelnih žensk, je objavil državni statistični urad.

BO PREDLOG USPEL?

Štiri koalicijske stranke - SDS, Lista Virant, DeSUS in NSi - so v parlamentarno proceduro vložile predlog spremembe ustave za ukinitev državnega sveta, a imajo zagotovljenih le 43 od 60 potrebnih poslanskih glasov. Po odzivih preostalih treh parlamentarnih strank še ni jasno, ali bo predlog dobil podporo, saj vse tri stranke opozarjajo pred nepremišljenimi posegi v ustavo.

PO SVETU

FRANCOSKE PREDSEDNIŠKE VOLITVE

Največ Francozov je svoj glas na nedeljskih predsedniških volitvah zaupalo socialistu Francoisu Hollandu in dozdajšnjemu predsedniku Sarkozyju. V Franciji se tako začena drugi krog predvolilne kampanje, omenjena dva tekmeца pa se bosta vnovič pomerila 6. maja. Sarkozy je med razlogi za poraz navedel, da je na odločitev volivcev vplivala tudi kriza. Uspešna pa je bila tudi francoska skrajna desnica, saj je Marine La Pen iz Nacionalne fronte dobila kar 19 odstotkov glasov. Francoski socialisti se veselijo, saj je njihov kandidat Hollande za dober odstotek premagal zdajšnjega predsednika Sarkozyja, dobila sta 26 oziroma 27 odstotkov.

ČEHI NA PREDČASNE VOLITVE?

Čehi bodo morda morali na predčasne parlamentarne volitve. Zaradi podkupovalne afere je razpadla tamkajšnja tri strankarska vladajoča koalicija. Povod za razpad je razkol v Stranki Javne zadeve, brez katere vlada v parlamentu nima več večine v parlamentu. Premier Petr Nečas je namreč trdil, da je mogoče proračun sprejeti le z vnaprej zagotovljeno večino. Če politikom v Pragi ne bo uspelo sestaviti nove vlade, jih čakajo predčasne parlamentarne volitve.

SREČANJE

V Washingtonu se je končalo spomladansko srečanje Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke. Na sobotnem osrednjem zasedanju je finančni odbor sklada predvidel nadaljevanje zmerne svetovne gospodarske rasti, a je hkrati opozoril, da obstajajo resna tveganja. Predsednik odbora in singapurski minister Shanmugaratnam je dejal, da niso pomembni samo rebalansi proračunov, davčne reforme in zmanjšanje javne porabe, ampak tudi reforme za rast gospodarstva, za to pa so ključne strukturne reforme, kot sta zdravstvena, pokojninska, socialna itd.

NESREČI

V čelnem trčenju potniških vlakov v nizozemski prestonici je bilo v soboto zvečer po zadnjih podatkih poškodovanih 136 ljudi, od tega 13 huje. Vlaka sta ob nesreči sicer vozila dokaj počasi - okoli 50 kilometrov na uro. Policija vzrok nesreče še preiskuje. Po drugi strani pa so pakistanske oblasti potrdile, da je v petkovi nesreči letala boeing 737 pri Islamabadu umrlo vseh 127 ljudi na krovu. Pakistanski notranji minister je dejal, da je šlo za dokaj staro letalo in da bodo izvedli podrobno preiskavo, da bi ugotovili, ali je vzrok nesreče morda okvara na letalu, slabo vreme ali kaj drugega.

PISALI SMO PRED 50 LETI

MNENJI O ZBORNIKU

Slovenska kulturna delavca gg. Lev Detela in Ljubo Sirc, ki živita v Evropi, nam po prejemu Zbornika-Koledarja Svobodne Slovenije za leto 1962, v pismu sporočata naslednje:

»Letošnji Zbornik mi je bil všeč, tako po opremi kot tudi po tematiki. Je dovolj barvit in aktualen; in v glavnem tudi dovolj samokritičen.«

»Letošnji koledar sem pravkar dobil pri g. Sekolcu. Lahko Vam samo čestitam h kvalitetnosti izdaje in zanimivosti prispevkov.«

SLOVENC V ARGENTINI

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini Adolfa Godjevca in njegove žene Milene roj. Urh, so dobili hčerko Danielo. V družini Slavka Komaca in njegove življenjske družice Marije roj. Sonič v Caserosu se je pa rodil sin Marko. Srečnima družinama naše tople čestitke.

SAN JUSTO

Dne 2. aprila se je vršil občni zbor »Našega doma« v San Justu. Udeležilo se ga je 130 članov, kar kaže zanimanje za razvoj in delo ...

Na prvi seji je odbor odločil svojim članom naslednja mesta: predsednik France Benko; podpredsednik Janez Janežič; tajnik Matko Indihar, namestnik Jože Cestnik; blagajnik Vinko Goršič, namestnik Jože Trpin in gospodar Lojze Zakrajšek.

OBVESTILA

Slov. kat. akademsko društvo bo priredilo v soboto, 5. maja, obisk gledališča T.M. San Martin. Ob 17. uri bo uvodno predavanje g. N. Jeločnika v Slovenski hiši, nato skupni ogled drame Čehova Tri sestre. Vse, ki se zanimajo, vabimo, da se zaradi predprodaje vstopnic prijavijo odbornikom SKAD na Slovenskem dnevu ali v Dušnopastirski pisarni vsaj do 3. maja.

Svobodna Slovenija, 26. aprila 1962 - št. 17

VII. SLOVENSKI DAN V ARGENTINI

Bil je na slovenski pristavi v Moronu-Castelarju v nedeljo, 29. aprila t. l. »Slovenc, Slovenca vabi« je bilo njegovo geslo, ki ga je po škofu Slomšku povzela Zedinjena Slovenija, z njo pa vsa ostala slovenska društva, domovi ter organizacije, ki so delale na njegovi izvedbi v Slomškovem letu.

Mašo je daroval g. direktor Anton Orehar, med njo so pa pele pevke in pevci naslednjih slovenskih zborov: Gallusa, iz Ramos Mejie, San Justa, Slovenke vasi in San Martina pod vodstvom pevovodje sanhuškega pevskega zbora Št. Drenška.

G. direktor Orehar je imel po evangeliju lep nagovor ... sporočil je, da je v soboto prišla od bue-nosaireške mestne občine odobritev načrtov za postavitev osrednjega slovenskega doma v Buenos Airesa. Dejal je, da je sedaj od vseh rojakov odvisno, da bo do postavitve skupnega doma čimprej prišlo, kajti kakor je potrebno osrednje slovensko društvo, tako je tudi potreben osrednji slovenski dom.

Po končani maši je stopil na oder predsednik Zedinjene Slovenije prof. Lojze Horvat.

Zborno recitacijo, Šakjeva »Spev rodni zemlji«, je pripravil režiser Janez Špeh, izvajali so jo pa fantje in dekleta ter članice in člani pevskega zbora iz San Justa pod vodstvom pevovodje Štefana Drenška.

Po zborni recitaciji je kult. referent Zed. Slovenije dr. T. Debeljak napovedal drugo točko: besede umrlega škofa Rožmana - njegov božični govor iz leta 1958 v Clevelandu.

Lepa točka je bila nastop nove slov. folklorne skupine, ki jo je organiziral g. Jure Vombergar ter pripravil za nastop. ... Nastope folklorne skupine je spremljala s harmoniko gdč. Terezika Marn ...

Svobodna Slovenija, 3. maja 1962 - št. 18

RESUMEN DE ESTA EDICION

ATENCIÓN: PRÓXIMO NRO. EL 10/05

Con motivo del feriado puente del 30 de abril y del Día del Trabajador nos encontramos con la necesidad de publicar este número doble y regresar con el semanario el jueves 10 de mayo.

ESLOVENIA UNIDA

El pasado domingo 12 de abril de 2012, los socios de la Asociación Eslovenia Unida se reunieron para la 65ª asamblea general, en la cual se leyeron los extractos de lo realizado en el año 2011; los integrantes de la comisión - electos el año pasado por dos años - continúan en los cargos designados. Eslovenia Unida es la asociación que reúne a diversas organizaciones eslovenas relacionadas con la inmigración que llegó a la Argentina tras la segunda guerra mundial. (Pág. 3)

CENA ANUAL DE SOCIOS EN SLOMŠKOV DOM

El 14 de abril el centro esloveno de Ramos Mejía realizó la cena de socios. El flamante presidente, Lic. Pavel Brula saludó a los presentes. En la cena, el arte estuvo presente en dos expresiones. Vera Rupar Bohinc expuso sus cuadros en los que el color es dado por hilos y en lugar de pincel usa aguja y máquina de coser. La combinación de hilos crea una paleta de colores, destacando luces y sombras en los paisajes, animales y flores. Sobre el escenario cantaron las arias más destacadas del musical “El fantasma de la ópera” que representaron en 2011. (Pág. 3)

CARAPACHAY

Desde el centro esloveno de Carapachay nos informan sobre lo acontecido en el pasado mes de abril: el Domingo de Ramos, la bendición de los alimentos en Sábado Santo, hasta la misa de Resurrección. El domingo de la fiesta de la Divina Misericordia, colocaron la imagen detrás del altar y pidieron por la misericordia del Señor. Ahora se están preparando con la obra de teatro que pronto estrenarán. (Pág. 3)

EVA PETRIČ EN EL C. C. BORGES

La artista eslovena Eva Petrič está exponiendo su nuevo trabajo en el Centro Cultural Borges. La muestra que se inauguró el 12 de abril se titula “Hema-toma” y está compuesta por materiales textiles que representan la explosión interna de sentimientos y recuerdos, como la sangre que se acumula bajo la piel formando un moretón. Este “hematoma emocional” está acompañado con la voz de la artista, que logra una melodía de cuna, con los nombres de algunas de las víctimas de las guerras. Puede experimentar en primera persona la muestra hasta el 3 de mayo. (Pág. 4)

LA VISITA A LAS VÍCTIMAS

Una joven nacida en la Argentina (que vive junto a su familia en Eslovenia) pudo recorrer la mina de carbón de Huda jama. Sus impresiones las puso en palabras. Hace tres años se comenzó con las excavaciones en la mina, que fue una de las fosas comunes. Los cuerpos se hallaron tras 11 murallas de material entre las cuales había escombros (aprox. 100 m.). Pudieron llegar hasta la fosa donde cientos de inocentes, sin juicio, fueron arrojados a la muerte segura. Hasta ahora se excavaron 15 metros. De ellos, 5 estaban repletos de cuerpos (280, identificados). La fosa tiene 35 m. más de profundidad. Visitaron sus “tumbas”: cajas de plástico apiladas, con huesos (algunos clasificados e identificados). Colocaron una cruz de madera y rezaron. En el lugar había bolsas con material sin clasificar, por falta de fondos.

FIN DEL RECORRIDO EN ULTRALIVIANO

El piloto esloveno Matevž Lenarčič aterrizó el pasado jueves 19 de abril a las 16 horas en el aeropuerto Brnik de Ljubljana y así concluyó su travesía alrededor del mundo con el ultraliviano Virus SW 914 de Pipistrel. La aventura comenzó el 8 de enero de 2012. Pese a las dificultades climáticas, técnicas y burocráticas tuvo grandes logros que fotografió. (Pág. 6)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**
Za Društvo ZS: Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit
Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Jernej Tomazin, Lucijana Hribar Podražaj, Marjana Pirc, Veronika Malovrh, Rok Fink, Franci Znidar, Mirjam Cukjati in Alenka Prijatelj.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 500.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 635.-; beli papir \$ 710.-; Bariloche; \$ 560.-; obmejne države Argentine, 215.- US dol.; ostale države Amerike, 225.- US dol.; ostale države po svetu, 235.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 165.- US dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: **info@vilko.com.ar**

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucía Bogataj
 Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
 Tel. 4441-1264/1265

TTS VIAJES
Alenka Vivod
 5294/3884
 155/660/0859 - avivod@ttsviajes.com

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI
Dobovšek & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel./Fax: 4602-7386.
 E-mail: jdobovsek@hotmail.com
Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Laval 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com
Matjaž Ravnik - odvetnik. Civil., delav., trg. tožbe; pogod., neprem. razpr.; dedišč., zapušč.
 Bs. As.: Viamonte 1337 2º D; 4372-6362; Tor/čet 15. do 19.
 S. Justo: Perú 2650; 3969-6500; Pond/sred/pet 15. do 19.
 mravnik@telecentro.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683
 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

**PORAVNAJTE
 NAROČNINO!**

DAROVALI
SO

V dobrodelni sklad ZSMŽ odsek San Martin sta Janez in Vera Šušteršič darovala 200.- pesov v spomin Milke in Vinka Brumen. **Bog plačaj!**

OSEBNE
NOVICE

Krst
 V kapeli Sv. Avguština v Hurlinghamu je 22 aprila bila krščena **Viktorija Petkovšek**, hčerka Tomaža in Veronike roj. Aguirres. Botra sta bila Julia Mantovan in Janez Petkovšek. **Srečni družini iskreno čestitamo!**

Smrt
 V Carapachayu je umrl **Ciril Aleš** (89). **Naj počiva v miru!**

VALUTNI TEČAJ
V SLOVENJI
25. april 2012

1 EVRO	1,33 US dolar
1 EVRO	1,30 KAD dolar
1 EVRO	5,90 ARG peso

SLOVENCİ IN ŠPORT

ZMAGE SE VRSTIJO
 Slovenska hokejska reprezentanca je v tekmi 3. kroga svetovnega prvenstva divizije I (skupina A) v Ljubljani premagala Madžarsko s 4:1 (1:0, 2:0, 1:1). Gole za Slovenijo so dosegli Robert Sabolič, Blaž Gregorc, David Rodman in Rok Tičar. V naslednjem, 4. krogu je premagala tudi Ukrajino s 3:2. Slovenija si je že pred tekmo skupaj z Avstrijo zagotovila napredovanje med elitno skupino leta 2013.

Tudi v zadnji tekmi je Slovenija slavila z zmago nad Avstrijo s 3:2 in s tem osvojila prvo mesto brez poraza.

ODHOD IZ SVETOVNE
SKUPINE FED

Slovenska ženska teniška reprezentanca zaostaja z 0:2 po prvem dnevu dvoboja s Francijo za obstanek v svetovni skupini pokala Fed v Besanconu. Slovenija je tako le poraz oddaljena od nazadovanja v prvo evroafriško skupino pokala Fed. V nedeljo so na sporedu še trije dvoboji. Najprej dva posameznic, na koncu pa še igra dvojic.

BESANCON - Sloven-

ska ženska teniška reprezentanca je izgubila dvoboj s Francijo za obstanek v svetovni skupini pokala Fed, tako da bo v prihodnji sezoni nastopala v nižjem rangu tekmovanja, prvi evroafriški skupini. V svetovni skupini je nastopala sedemnajst sezon, nazadnje leta 2010.

Petra Rampre, ki je v zadnjem trenutku zamenjala poškodovano Polono Hercog, se je v prvi partiji dobro upirala Virginii Razzano, a na koncu izgubila s 6:2, 4:6 in 4:6, Nastja Kolar pa je nato morala priznati premoč Pauline Parmentier, ki je slavila s 6:2 in 6:3. V tretji partiji pa je prva igralka Francije Pauline Parmentier po hudem boju premagala Petro Rampre s 6:4, 3:6 in 8:6.

NOGOMETAŠI V NOVIH
MAJICAH

Nogometna zveza Slovenije je predstavila nov dres, v katerem bo reprezentanca igrala domače tekme. Dres je, kot je bilo napovedano, v prevladujoči beli barvi z dvojno zeleno-modro črto na prsih, ki ponazarja Triglav. Prvi je na predstavitvi v ljubljanskem BTC-ju dres oblekel Dare Vršič.

Ne v Afganistan

Nekaj manj kot osemdeset odstotkov ljudi ne podpira prisotnosti slovenskih vojakov v Afganistanu, je pokazala javnomnenjska raziskava, ki jo je za Planet Siol.net opravila agencija Ninamedia.

Prisotnost slovenskih vojakov v Afganistanu podpira le 16,8 odstotka vprašanih v anketi, 78,6 odstotka anketiranih temu nasprotuje, 4,6 odstotka vprašanim pa za to ni mar.

Slovenski vojaki bodo sicer v Afganistanu ostali do konca leta 2014, ko se bo končala operacija mednarodnih sil Isaf. Slovenska vlada pa se je še odločila, da se bo kontingent, ki se bo v državo napotil oktobra letos, zmanjšal za deset pripadnikov. V Afganistanu je sicer trenutno prisotnih 89 slovenskih vojakov.

Solidarna Krka

Zaposleni v novomeški farmacevtski družbi Krka so zbrali skoraj 2,5 tone oblačil, igrač, obutve, živil in drugih potrebščin za odrasle in otroke. Teden humanosti in prostovoljstva je pod sloganom *Tudi dobrodelnost je del nas* potekal med 16. in 21. aprilom. Za organizacijo tedna humanosti in prostovoljstva so se v Krki odločili, ker je med njihovimi zaposlenimi veliko takih, ki se dejavno ukvarjajo s prostovoljstvom skozi vse leto.

Različne dejavnosti so tako združili v en teden: zbirali so oblačila in druge potrebšchine za odrasle in otroke, pomagali na

Rdečem križu in Karitasu, darovali kri, pomagali starejšim v domovih starejših občanov ter preživljali čas z varovanci varstveno-delovnih centrov ter zvez in društev oseb s posebnimi potrebami ter otroki iz šol s prilagojenim programom. Zbrali so skoraj 800 kilogramov hrane za živali, teden pa končali s čistilno akcijo v okolici Term Krka in nekaterih Krkinih obratov.

V Krki so akcijo v taki obliki letos zasnovali prvič. Različnih dejavnosti se je udeležilo skoraj 600 zaposlenih, še dobrih 300 pa se jih je pridružilo z darovanjem oblačil in drugih potrebščin.

OBVESTILA

SOBOTA, 5. maja:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Koncert MPZ San Justo, ob 20.30 uri v Našem domu.

NEDELJA, 6. maja:
52. obletnica Slovenskega doma v Carapachayu

SOBOTA, 12. maja:
Dan duhovnosti na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Ponovitev igre »Za-

konci stavkajo«, ob 20. uri v Carapachayu.

NEDELJA, 13. maja:
Romanje v Luján, ob 10. uri romarska sv. maša in ob 13.45 popoldanska pobožnost.

ČETRTEK, 17. maja:
ZSMŽ San Martin vabi na mesečni sestanek v Domu ob 16. uri. Govoril bo inž. Jernej Dobovšek pod temo »Eno leto v Gvatemali«. Vsi lepo vabljeni!

SOBOTA, 19. maja:
Redni pouk na sre-

dnešolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Pevsko glasbeni večer, ob 20.30 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 20. maja:
52. obletnica Slovenskega doma v San Martinu

Koncert MPZSJ, ob 20. uri v stolni cerkvi Ntra. Sra. de la Asunción (San Martin 705, Avellaneda, prov. Bs. As.)

NEDELJA, 27. maja:
Žegnanje Marije Pomagaj v Slovenski hiši

52. obletnica

Slovenski dom Carapachay

6. maja 2012

10.30 Dviganje zastav in sveta maša
 13.00 Kosilo
 16.00 Kulturni program

Igra »Zakonci stavkajo«

19.00 Prosta zabava
 Sodeluje Domači orkester

Vsi lepo vabljeni!

Dra. Cecilia Grierson 3867 – Carapachay – Vicente López

S.O.S. - PRVA POMOČ!!!

Seminar za vse odrasle.

Šest sobot zaporedoma od 8:30 do 10:30 ure, v prostorih Našega doma. Pričetek 12. maja.

Vodi prof. lic. mag. Ema Urbančič Marušič

Prijavi se na tel. 4651-4912 od 9 do 12 ure, Naš dom San Justo ali na mail: emma.urbancic@hospitalitaliano.org.ar ali vero.malovrh@hotmail.com

Popravek? Dopolnilo?
Telefonski imenik
Slovencev v Argentini

Vsak se lahko zmoti in vsako delo ima kakšno pomanjkljivost. Če niste navedeni v Slovenskem telefonskem imeniku, ali če je kak vaš podatek napačen, sporočite nam pisno, do 1. maja, na:

esloveniau@sinctis.com.ar

in z veseljem bomo, na najprimernejši način, vaš popravek ali dopolnilo objavili v Svobodni Sloveniji.

Kdor v Me veruje, vekomaj živi!

Vsem znancem in prijateljem sporočamo, da nas je 17. aprila zapustil in odšel k Bogu po zaslužen plačilo naš dragi oče, stari oče, svak in stric, gospod

Ciril Aleš

Zahvaljujemo se g. Juretu Rodetu za poslovilno sv. mašo, posebno pa vsem dobrim dušam, ki ste mu na kateri koli način stali ob strani.

Žalujoci:
 sinova **Tadej** in **Andrej**;
 vnuk **Pablo**;
 snaha, svakinje in svak;
 nečaki in nečakinje
 ter ostalo sorodstvo.

Argentina, ZDA, Krtina, Slovenija